

WATCHING

SINCE 1995

100% HORLOGES

CHOPARD VIERT
20 JAAR L.U.C

OP ZOEK NAAR DE
PERFECTE VINTAGE

SPECIAL:
KIJK! ZONDER
WIJZERS

**GRÖNEFELD GAAT TERUG
NAAR ZIJN ROOTS**

WWW.WATCHING.NL
HERFST 2016 € 5,95

GRÖNEFELD 1941 REMONTOIRE

Grönefeld 1941 Remontoire

The Horological Brothers gaan terug naar hun roots

De Grönefeld 1941 Remontoire is een horloge met een verhaal. Een verhaal dat ruim een eeuw geleden begon in Oldenzaal, waarin een kerkklok en drie generaties horlogemakers een rol spelen en dat heeft geleid tot een horloge waarmee The Horological Brothers Bart en Tim Grönefeld zichzelf en Oldenzaal internationaal op de kaart zetten. Ze vertellen hun verhaal in de schaduw van de St. Plechelmusbasiliek, de plek waar het allemaal begon.

Sinds 1974 beklimt Sjef Grönefeld (74) zeker twee keer per week de toren van de St. Plechelmusbasiliek in Oldenzaal om de klok hier te bereiken. Hij zorgt voor het onderhoud van het uurwerk, legt het carillon het zwijgen op als gelegenheden in de kerk daarom vragen en twee keer per jaar is hij om 2 uur 's nachts in de kerktoren aanwezig om de zomer- of wintertijd in te stellen. Voordat de gepensioneerd horlogemaker deze taak op zich nam, was het zijn vader Johan Grönefeld die ervoor zorgde dat de kerkklok sinds 1913 altijd de juiste tijd aangeeft en de 47 klokken van het carillon hun melodie in de straten van Oldenzaal laten horen. Vanuit het bedrijfspand van de derde generatie horlogemakers in de familie Grönefeld is de kerktoren te zien en horen we elk kwartier de klokken luiden. Een meer toepasselijke plek is er dus niet om Bart en Tim Grönefeld te horen vertellen over de rol die de Plechelmus in hun leven heeft gespeeld en waar dit toe heeft geleid. Over het onderhoud van het ruim honderd jaar oude uurwerk hoeven de broers nog niet na te denken. Dat is bij hun vader in goede handen. Wél hebben zij zich door de kerkklok laten inspireren voor het nieuwste horloge in de collectie: de Grönefeld 1941 Remontoire.

Remontoire

De belangrijkste eigenschap, die het horloge ook zijn naam geeft, is het remontoire mechanisme dat vergelijkbaar is met dat van de kerkklok van de Plechelmus. Het remontoire uurwerk bevat een constant force mechanisme dat ervoor zorgt dat het uurwerk altijd gelijkmatig blijft lopen. Voor het uurwerk van de Plechelmus is dit nodig omdat het uurwerk van de kerkklok zich lager bevindt dan de wijzerplaat. Hiervoor is een krachtiger uurwerk nodig dan een uurwerk met een traditioneel échappement. Daar komt bij dat het torenuurwerk is blootgesteld aan de elementen en dat kan in de koude wintermaanden voor problemen zorgen. De windveer in het remontoire uurwerk geeft elke dertig seconde een 'klap' en verzet de wijzers zodat deze niet kunnen vastvriezen. "Het remontoire uurwerk is er om het ijs te breken", zo vat Tim het eenvoudig samen.

Hoewel de Grönefeld 1941 Remontoire geen last zal hebben van vastgevroren wijzers, heeft het remontoire mechanisme ook in een polshorloge veel nut. Het constant force mechanisme zorgt voor een constante krachtoverdracht, zodat het uurwerk altijd even nauwkeurig blijft lopen, vanaf het moment dat het volledig is opgewonden tot aan het eind van de 35 uur gangreserve. Maar waar het mechanisme van de kerkklok elke dertig seconden in actie komt, verspringt de windveer in kaliber G-05 elke acht seconden, daarmee steeds wat kracht vrijgevend om het echappement van energie te voorzien. Deze eight seconds remontoire (of om precies te zijn: de governor die de schokken opvangt) is zichtbaar door de opening in de wijzerplaat op 9 uur. De periode van acht seconden is ongebruikelijk voor een remontoire. Meestal is het één seconde, waarmee een deadbeat second ontstaat, of een rond getal als vijf of tien. Bij een gebruikelijke interval van 1, 5, 10, 15 of 30 seconden zal de secondewijzer telkens op dezelfde plek op de wijzerplaat staan als het mechanisme in werking treedt. Bart en Tim hebben juist gekozen voor een interval van acht seconden zodat de secondewijzer telkens op een andere plek staat als het remontoire mechanisme in beweging komt. Tevens is elke acht seconden een duidelijke beweging van het raderwerk zichtbaar. Bij kortere intervallen zal het erg

'druk' zijn, maar de bewegingen zijn dan ook zeer kort waarneembaar. Het draait hier dus om mechanische emotie.

Terug in de tijd

Met de 1941 Remontoire gaan Bart en Tim Grönefeld terug naar hun roots. Als kleine jongens keken zij al toe hoe hun vader zich in de Plechelmus over het uurwerk van de torenklok boog. "Toen we het mechanisme voor het eerst zagen, was dat heel indrukwekkend. Elke dertig seconden hoor je de dikke knal van het mechanisme en de rotatie van de windveer. Dat was wel een belevenis", vertelt Bart, die als kleine jongen dan altijd door zijn vader werd gewaarschuwd om uit de buurt te blijven, want het uurwerk van een torenklok, daar wil je niet met je vingers tussen komen. Het oude uurwerk fascineert de broers nog steeds. Tim: "Al die bewegende delen en 'poef', dan is het weer stil. Het uurwerk zien is voor ons ook heel veel emotie." Met de jeugdherinnering in het achterhoofd kwam het remontoire uurwerk hoog op een lijstje te staan van horloges die de broers Grönefeld wilden maken toen zij in 2004 hun eigen horlogemerk oprichtten. Het zou echter nog ruim een decennium duren voordat ze ermee aan de slag gingen, want de broers wilden eerst naam maken met de complicaties waar ze goed

in zijn en waarin ze zich in Zwitserland specialiseerden voordat de terugkeer naar Oldenzaal: de tourbillon (Tim) en de minute repeater (Bart). Met de GTM-06 combineerden zij beide complicaties in één horloge. Later volgden de One Hertz met zijn deadbeat seconds en de Parallax Tourbillon en mochten de horloges uit Oldenzaal zelfs in Zwitserland op waardering rekenen. Tijdens de Grand Prix d'Horlogerie de Genève (GPHG) werd het internationaal relatief onbekende merk zelfs tot winnaar uitgeroepen in de categorie Tourbillons.

In de tussentijd bleven de plannen voor de Remontoire in de kast liggen.... maar niet vergeten. Vier jaar geleden werd besloten het plan tot uitvoering te brengen, maar dat het geen eenvoudige opgave zou worden wisten de broers al van te voren. "We hebben er zo lang mee gewacht omdat het ingewikkeld was", zegt Tim. Maar ingewikkeld of niet, samen komen de broers er wel uit. "Je begint voorzichtig met een idee, maakt een paar schetsen, gaat dan andere dingen doen, ligt er 's nachts wakker van en dan ineens heb je het beste idee thuis bij de barbecue. En samen op reis in het vliegtuig of in de auto op weg naar Zwitserland hebben we vaak de beste ideeën. Je hebt geen internet en wordt niet gestoord."

Opa Johan Grönefeld in 1912

Tim en Bart Grönefeld, met de Plechelmus op de achtergrond

Druk, druk, druk

De Grönefeld 1941 Remontoire houdt de horlogemakers in Oldenzaal hard aan het werk, maar er staat nog meer in de agenda van Bart en Tim Grönefeld. Begin volgend jaar is het merk voor het eerst aanwezig op de Salon International de la Haute Horlogerie (SIHH) in Genève. Naast de bekende, grote merken zullen op deze exclusieve beurs opnieuw enkele opvallende, kleinere merken hun collectie tonen. En wie weet staan de broers straks op de prestigieuze beurs met een nieuwe prijs op zak. Dit jaar dingt de 1941 Remontoire namelijk mee naar de prijzen tijdens de Grand Prix de Horlogerie in Genève. Ze rekenen er niet op, want de Remontoire is weliswaar een gecompliceerd horloge, maar het geeft alleen de tijd aan. Het is dus geen complicatie en valt 'gewoon' in de categorie herenhorloges, een categorie met veel inzendingen. Bovendien was er in 2014 al de verrassing toen de Parallax als winnaar uit de strijd kwam. Maar waarom zou een klein merk uit Oldenzaal niet opnieuw de grote Zwitserse merken achter zich kunnen laten?

Dankzij Sjef Grönefeld geeft de klok van de St. Plechelmusbasiliek altijd de juiste tijd aan

Grönefeld 1941 Remontoire

1941

Gezamenlijk werd niet alleen het uurwerk bedacht, maar werd ook een nieuwe kast ontworpen. De elegante kast heeft een diameter van 39,5 millimeter en de bandaanzetten zijn bevestigd met twee verborgen titanium schroeven, zodat deze afzonderlijk kunnen worden gepolijst of zelfs vervangen. Met de wit- of roségouden kast gaan Bart en Tim Grönefeld opnieuw terug naar hun roots. De kast heeft de naam 1941 gekregen, het geboortjaar van vader Sjef, de horlogemaker die zijn zoons zo'n veertig jaar geleden meenam toen hij aan het uurwerk van de Plechelmus werkte en zo aan de basis stond van het horloge waarmee zijn zoons nu wereldwijd succes boeken. Zo blijken de ogenschijnlijk nuchtere Tukkers gevoelsmensen die de generaties horlogemakers die hen voorgingen niet vergeten. "Onze vader vindt het geweldig. De kast die naar hem vernoemd is, het hele verhaal erachter", zegt Bart, die voorzichtig hoopt dat een volgende generatie het werk ooit voort zal zetten.

Van de 1941 Remontoire worden 188 exemplaren gemaakt en hiermee is dit horloge de grootste limited edition ooit voor het merk. De Grönefelds en

hun twaalf medewerkers zijn er druk mee, maar de productie kost veel tijd dus klanten zullen wat geduld moeten hebben. "188 horloges. Voor ons is dat heel veel. Op dit moment is de wachttijd ongeveer driekwart jaar en dat is eigenlijk best een lekker gevoel", zegt Bart. "Er wordt wel eens gevraagd of we niet sneller kunnen leveren, maar daar beginnen we niet aan. En er is nog nooit iemand afgehaakt."

De horloges uit Oldenzaal vinden op dit moment hun weg over de hele wereld. Ze komen terecht bij liefhebbers in onder meer de Verenigde Staten, Japan en in Maleisië die graag een gepersonaliseerd horloge willen. Zoals een klant in Maleisië, die waarschijnlijk nog nooit van Oldenzaal heeft gehoord, maar wel de naam van het Twentse stad op de kloven gegraveerd wil hebben. Het is niet alleen het horloge zelf en het uurwerk ervan dat internationaal aanspreekt, ook het verhaal erachter is belangrijk. "Een derde generatie uurwerkmakers, de grote prijzen die we hebben gewonnen en de kerk in Oldenzaal waarmee we zijn opgegroeid", somt Tim een achtergrond op. Een verhaal dat geen marketingverhaal is, maar het échte verhaal van Grönefeld 1941 Remontoire.

Kaliber G-05

The Horological Brothers

Tot voor kort werd de merknaam Grönefeld vergezeld door het onderschrift 'Exclusive Timepieces', maar daar is nu verandering in gekomen. Niet omdat Bart en Tim geen exclusieve horloges meer maken, maar omdat een onderschrift nodig was dat beter bij het merk past. Het is The Horological Brothers geworden.

"Exclusive Timepieces. Daarvan zijn er al zoveel. We zijn daarom op zoek gegaan naar iets waar we uniek in zijn en dat is dat we broers zijn én allebei horlogemaker", vertelt Bart Grönefeld. "We hebben het meer op de persoonlijke toer gegooid", voegt Tim Grönefeld daar aan toe. "Elk horloge is een stukje van ons."

De website, een boek en een logo in oranje om de Nederlandse inbreng aan te geven. Alles werd aangepast. Niet omdat een marketingplan dat voorschrijft, maar om een merk neer te zetten zoals het is. Bij presentaties van exclusieve horloges worden we ontvangen door mannen in pak en drinken we champagne. Bart en Tim Grönefeld verwelkomen ons in korte broek, drinken liever bier en Bart was dit jaar Prins Carnaval (al was dat aan klanten in het Verre Oosten wat lastig uit te leggen). Exclusieve horloges zullen ze in Oldenzaal blijven maken, maar als de The Horological Brothers blijven ze altijd zichzelf.

Bart Grönefeld

Tim Grönefeld